
NOTAT

TIL: STATSRÅD KJELL INGOLF ROPSTAD
FRA: BLÅ KORS NORGE V/GENR. SEKR. TRINE STENSEN
EMNE: Smittesituasjonen korona, innspill til iverksetting av tiltak
DATO: 27. JANUAR 2021

Bakgrunn for notatet:

Barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad inviterte til digitalt møte 26. januar i lys av den alvorlige smittesituasjonen vi står i og de nye inngripende smitteverntiltakene som er iverksatt i flere kommuner. Statsråden er opptatt av å høre hvilke tiltak du mener må iverksettes i den smittesituasjonen vi er i nå. Statsråden ba også om skriftlige innspill.

Innspill fra Blå Kors Norge:

A. Generelt:

Blå Kors er glad for Statsrådens oppmerksomhet på sårbare barn og unge under smitte situasjonen, samt at ideelle aktører forespørres om å komme med innspill

Blå Kors erfarer at mange av de vi er i kontakt med gir uttrykk for at denne tiden er særs vanskelig både for barn og unge, og for de voksne. I 2021 vil det være behov for ytterligere midler, tilsvarende formål som i 2020, og som må settes inn for å fange opp, støtte, og sosialisere utsatte familier, barn og ungdom.

Blå Kors er bekymret for langtidseffekten og omkostningene når pandemien er over, det blir langsiktige skader som også må håndteres. Det kommer vil tilbake til, og det må statsråden merke seg.

Tilpasning av drift til smitteverntiltak fordrer nye måter å organisere på, ekstra utstyr og personell. Dette er kostnadsdrivende og også en slitasjefaktor for ansatte. Blå Kors er stolte av ansatte som står på og bretter opp armene for å gi et best mulig tilbud til familier i sårbare livssituasjoner

B. Koronablikk januar 2021 fra tjenesteområder i Blå Kors Norge

Alle Blå Kors virksomheter har hatt drift under hele pandemien, også når det har vært røde tiltak. Nedenfor følger innspill om situasjonen januar 2021, fra fire tjenesteområder i Blå Kors Norge som har særskilte forebyggingstiltak til barn og unge; Blå Kors Barnas Stasjon – Blå Kors Ung – Blå Kors digitale tjenester – Blå Kors Ferier

1. Koronablikk fra Barnas Stasjon

Blå Kors Barnas Stasjon er lokalisert i Trondheim, Hamar, Oslo, Fredrikstad, Drammen, Askøy og Bergen, Kristiansand, Lindesnes og Lister regionen – Ansatte her melder om:

- **Økt frykt:** Familier især i røde soner som opplever en stor frykt for viruset, som gjør at de isolerer seg ekstra mye. Mange får sine nyhetsoppdateringer fra sosiale medier og tabloidnyheter som kan skape mer frykt en korrekt informasjon og ro.
 - BKBS bruker mye tid på å informere om viruset, smittespredning og smittevern. Også hva man faktisk KAN gjøre som familie i disse tider, leke ute osv.
- **Økte konflikter i hjemmene:** Det oppstår hyppigere konflikter i hjemmene med krangling mellom søsken og foreldre som tyr til lite hensiktsmessige metoder for å regulere barna.
 - BKBS gir blant annet foreldreveiledning til foresatte og aktivitetstilbud til barna
- **Økt ensomhet:** I familiene som er i kontakt med Barnas Stasjon er det mange enslige foreldre, som opplever ensomhet og lite sosialt fellesskap. Økt angstnivå / redsel for smitte, i takt med smitteutvikling begrenser muligheten til å komme seg ut, da endel ikke tør å benytte seg av kollektivtrafikk. Mange av barna har få eller ingen gode venner, og slik sett ikke blir invitert hjem når «kohorter» inviteres. Det utvikler seg mer avhengighet til spill og sosiale medier.
 - Barnas Stasjon gjennomfører aktivitetstilbud og individuell oppfølging ved alle lokalisasjonene. Flere familier har møtepunkter flere ganger i uka. Det gjennomføres samtaler, aktivitetstilbud inne og ute og overnattingsturer, (i røde soner kun for en og en familie). I januar har 390 familier hatt oppfølging
- **Inntektsreduksjon for familier:** Begrunnet med færre timer når de til vanlig er tilkallingsvikarer for eksempel på renhold hotell/restaurant. Bedrifter reduserer antall forskjellige ansatte inn og velger bort tilkallingsvikarer. Mer ledig tid og mindre hygge, gir behov for noe hyggelig som for eksempel nettsopping, spill på nett og mer mat/godteri.
 - Barnas Stasjon bistår med matkasser, utdeling av bruktklær/leker/utstyr og kontakt med NAV
- **Sitater vedr situasjonen fra brukere:**
 - «Det er fint at noen ringer og spør hvordan jeg har det, godt å vite at noen tenker på meg.»
 - «Så fint å få hjelp til å skjønne smittevernreglene – jeg er så redd for å gjøre feil»
 - «Godt å få luftetanker med andre voksne om å være lei og redd av korona - hjemme må jeg være sterk og holde motet oppe foran barna»
 - «Det er så deilig å bare sitte et annet sted enn hjemme»- fra en mor som sitter i sofaen på Barnas Stasjon og strikker
- **Redusert bistand fra andre hjelpe instanser**
 - Behandling: De som fra før strever med fysiske /psykiske plager (spesielt psykiske problemer) opplever utsettelse/stopp/forsinkelse i behandling og blir merkbart sykere.
 - Barnevern: Flere familier med hjelpetiltak i hjemmet fra barnevernet har ikke hatt besøk hjemme pga smittevern, dette er uavhengig av om det har vært gul eller rød risiko.
 - Barnas Stasjon blir enkelte steder hyppigere benyttet som forebyggende tiltak av barnevernet
 - NAV: lang utbetalingstid fra NAV fører til utfordringer i husholdningen for enkelte familier. Mange familier får avslag på sosialstøtte, akutthjelp – oppfattes være uklart hva som gir avslaget. NAV kontorene stengt for mulighet til å komme innom og skrive ut søknadsskjema
 - Barnas Stasjon bistår med matkasser i krisesituasjoner og bistår med å skrive ut skjema til buk i NAV

2. Koronablikk fra Blå Kors digitale tjenester

Blå Kors digitale plattformer er landsdekkende, ansatte melder om

- **Økt pågang** med tydeligere budskap om: Ensomhet, bekymringer, vanskelig med hjemmeskole, mangel på motivasjon, tristhet, føler seg lit til nytte, vold og rus hjemme
 - Hittil i januar er det besvart 583 henvendelser – 206 henvendelser er ikke besvart pga for liten kapasitet (tilsvarer 35%)
- **Sitater fra brukere:**
 - Jente 15: Hei ... Etter pressekonferansen erna solberg hadde om covid idag ble jeg. Helt ødelagt. Jeg hadde motet meg opp til nytt år. Nye muligheter. Og at jeg skulle få treffe vennene mine igjen. Men d blir ikke d samme nå som vi må holde 2 m avstand. Før jul kunne vi klemme noen få i klassen siden vi var en kohort. Nå kan vi ikke d. Har du noen tips til hvordan jeg kan få tilbake livsgnisten igjen elr noen oppmuntrende ord. For skal jeg være ærlig så syns jeg bare nyhetene og regjeringen er ganske negativ for tiden ...
 - Jente 17: Hei, jeg tror ikke jeg klarer hjemmeskole lenger. Det er faktisk helt grusomt. Jeg vet ikke hva jeg skal gjøre. Glemmer å møte til timene, gjør ikke oppgavene, ser ikke mening med noe lenger. Å vanlig vis har jeg 5 og 6 men det har gått veldig ned pga korona og hjemmeskole. Å jeg kan ikke få dårlige karakterer pappa klikker. Jeg vet ikke hvis jeg skal være ærlig. Er ikke det at det er kjedelig, men jeg får ikke med meg noen ting og klarer ikke en gang se at det er en grunn til at vi gjør det. Å jeg kan ikke få dårlig karakterer selv om det er min skyld, men pappa blir så sint og da kan han— meg Jeg tror ikke jeg får lov til å fortelle det. Han sier det er vår hemmelighet... men jeg liker ikke hemmeligheten eller det han gjør
 - Jente 15: Hei. Jeg vet ikke hva jeg skal gjøre, er helt tom og orker ikke lenger. Er alltid redd hjemme og klarer det ikke mer. Hva er feil med meg, hvorfor klarer jeg ikke ta meg sammen! er så tunge dager. Å hvert fall nå som vi fikk beskjed om at alle ungdomsskoler er rød frem til 18 og må ha hjemmeskole. Jeg klarer ikke være med mamma hjemme enda lenger
 - Jente 16: Eg har det drit...og eg orker ikke livet lenger Og i dag har selvmordstankene vært litt for sterke

3. Koronablikk fra Blå Kors Ung

Ansatte i Blå Kors ung melder om:

- **Økt isolasjon:** De unge beskriver at «Det er ingenting som skjer, får ikke møtt venner – opplever seg isolert
- **Økt rus og kriminalitet;** ansatte oppfatter at enkelte av ungdommene som har deltatt på ungdomsklubben, i større grad nå tyr til rus, spill og kriminalitet.
- **Krevende skolesituasjon:** Hjemmeskole er for mange krevende, krevende å følge hverdagsstruktur og mange har ikke foreldre som kan hjelpe med leksene

4. Koronablikk fra Blå Kors ferier

Blå Kors ferier melder om:

- **Økt etterspørsel etter weekend og ferietilbud.** Det er allerede begynt å tegne seg en venteliste for feriene i 2021. Dette vil jo endre seg betydelig når vi nærmer oss ferievesong og ferietilbudet blir markedsført enda mere

C. Tiltaksbehov BLÅ KORS NORGE ser

1. Generelt:

- a. NB! Tydeligere retningslinjer for å kunne gjennomføre tiltak til familier i sårbare livssituasjoner i koronatid – aktiviteter til denne gruppen er noe annet enn ordinære fritidsaktiviteter
- b. Barnehager, skole og fritidsaktiviteter for barn og unge må være åpne
- c. Barnevernet pålegges å opprettholde de hjelpetiltak som både er innvilget, og der det oppstår nye behov.
- d. Helsesykepleier må være tilgjengelig både fysisk på skolen og på nett når skolene stenger
- e. Mer søkelys på til psykisk helsehjelp til barn og unge.

2. Ekstraordinære koronatjenester som Blå Kors Norge kan gi, om økte ressurser

Blå Kors erfarer at mange av de vi er i kontakt med gir uttrykk for at denne tiden er særs vanskelig både for barn og unge, og for de voksne. I 2021 vil det være behov for ytterligere midler, tilsvarende formål som i 2020, og som må settes inn for å fange opp, støtte, og sosialisere utsatte familier, barn og ungdom.

- a. Mat- og aktivitets gavekort til familier med særskilte behov
Barnas Stasjon har erfaring med påske- sommer- og julekasser til familier i ekstra sårbar koronasituasjon. Utdelingen har også vært koordinert inn mot NAV, barnevern og flyktning tjenesten
 - a. innholdende utstyr som er tilpasset særskilte familiers behov;
 - i. eks matposer med «hverdagsmat» og et «festmåltid» for familien,
 - ii. aktivitetsutstyr som varme sko, klær om barna ikke har det
 - iii. Gavekort til en familieaktivitet,Barnas Stasjon vil kunne gi dette, med økte ressurser
- b. Økt tilbud leksehjelp og fritidsaktivitet til ungdom som ikke er organisert
 - a. Blå Kors Ung vil kunne gi dette, om det tilføres økte ressurser
- c. Økt ferietilbud i weekender, påske- og sommerferie.
 - a. Blå Kors ferie vil kunne gi ferietilbud til familier i sårbare livssituasjoner om det kommer økt tilskudd
- d. Økt tilgjengelighet på digitale plattformer for henvendelser fra barn og unge
 - a. Blå Kors drifter anonym chattetjeneste for barn og unge som har stor pågang og som vil kunne gi økt tilbud til flere om får økt tilskudd. BK drifter også Kompasset som gir nettbasert terapi som også vil kunne gi økt tjeneste om økte ressurser.

Blå Kors er bekymret for langtidseffekten og omkostningene når pandemien er over, det blir langsiktige skader som også må håndteres. Dette kommer vil tilbake til.